

АГУУЛГА

---

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	3
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	11
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	15
4.1 Ерөнхий зүйл	15
4.2 Материаллаг байдал	15
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	15
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	15
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	15
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	16
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	16
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УБЕГ	Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

ТТӨА Төв аймаг, Аудит газар
Утас: 70272582, Факс: 70272581, Төв.аудит@gov.mn
Цэвэр хаяг: www.audit.mn

ТӨВ АЙМГИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА Н ЭНХБАТ ТАНАА

2024.02.15 № 4/28

Тайлан № _____

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь иргэний улсын бүртгэлийн чиглэлээр 12,654, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр 13,541, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр 1,168 үйлчилгээ тус тус үзүүлж 16,699 тоон гарын үсэг иргэнд олгож, 2,652 улсын бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хяналт тавьж, 16,465 архивын лавлагаа, мэдээлэл, хуулбар олгож, давхардсан тоогоор 63,170 иргэнд үйлчилгээ үзүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Санхүүгийн тайлангийн аудитад нөлөө үзүүлэх материаллаг буруу илэрхийлэл, нөлөө бүхий эрсдэл, удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл орсон асуудал буюу нөлөө бүхий ажил гүйлгээ байхгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ. Тус санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	53,766,987.66	36,288,399.34
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	400,200.00	-
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	400,200.00	-
3121	Төгрөг	400,200.00	-
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	400,200.00	-
33	АВЛАГА	19,835,200.00	34,423.58
335	Бусад авлага	19,835,200.00	34,423.58
3351	Байгууллагаас авах авлага	19,835,200.00	34,423.58
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	33,531,587.66	36,253,975.76
351	Түүхий эд материал	12,027,047.66	13,025,875.76
35110	Тусгай зориулалттай материал	12,027,047.66	13,025,875.76
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	4,339,875.00	4,554,315.00
354	Хангамжийн материал	17,164,665.00	18,673,785.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,615,940.00	2,019,150.00
35420	Аж ахуйн материал	7,923,450.00	8,594,360.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,086,000.00	1,086,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	6,539,275.00	6,974,275.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	913,800,398.27	860,138,371.97
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	913,800,398.27	860,138,371.97
392	Биет хөрөнгө	901,350,398.27	847,688,371.97
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	688,700,983.00	688,700,983.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(34,435,049.04)	(43,043,811.30)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	129,040,563.00	71,040,563.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(117,613,520.96)	(62,827,376.50)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	348,648,189.97	359,656,737.56
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(138,005,079.33)	(188,209,948.30)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	75,927,655.92	90,024,775.92
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(51,142,511.32)	(67,695,218.47)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,500,000.00	2,500,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,270,832.97)	(2,458,332.94)
393	Биет бус хөрөнгө	12,450,000.00	12,450,000.00
39301	Програм хангамж	550,000.00	-
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(550,000.00)	-
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	12,450,000.00	12,450,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	967,567,385.93	896,426,771.31
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	400,200.00	-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	400,200.00	-
414	Урьдчилж орсон орлого	400,200.00	-
41410	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв	400,200.00	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	967,167,185.93	896,426,771.31
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	967,167,185.93	896,426,771.31

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	190,213,991.97	190,213,991.97
51101	Өмч: - төрийн	177,763,991.97	177,763,991.97
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	12,450,000.00	12,450,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	776,953,193.96	706,212,779.34
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	776,953,193.96	776,953,193.96
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(70,740,414.62)
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	967,567,385.93	896,426,771.31

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	752,137,186.98	1,194,585,084.40
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	59,078,086.98	45,473,053.40
120	Нийтлэг татварын бус орлого	59,078,086.98	45,473,053.40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	7,990,000.00	10,160,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	7,990,000.00	10,160,000.00
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө		11,829,283.40
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого- Бараа материал	51,088,086.98	23,483,770.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	693,059,100.00	1,149,112,031.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	688,061,100.00	1,084,216,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	688,061,100.00	1,084,216,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,998,000.00	64,896,031.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	300,000.00	56,706,031.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,698,000.00	8,190,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	800,558,050.44	1,246,110,149.03
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	800,558,050.44	1,246,110,149.03
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	790,226,070.60	1,243,571,700.18
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	528,539,309.84	945,113,476.19
210101	Үндсэн цалин	430,146,255.10	596,662,868.78
210102	Нэмэгдэл	80,972,537.74	256,766,207.41
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	11,684,200.00	71,096,000.00
210104	Урамшуулал	5,736,317.00	20,588,400.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	67,022,247.32	118,893,947.33
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,231,372.53	81,201,822.90
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,426,872.13	9,542,902.95
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,314,617.74	7,634,321.92
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,004,489.82	1,864,989.24
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,044,895.10	18,649,910.32
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	37,722,509.00	41,416,406.05
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,952,786.00	2,690,874.05
210302	Түлш, халаалт	32,586,297.00	36,771,338.00

210303	Цэвэр, бохир ус	3,183,426.00	1,954,194.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	51,002,670.50	18,799,379.00
210401	Бичиг хэрэг	13,228,130.00	11,964,610.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,750,000.00	1,500,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,051,650.00	2,505,084.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	280,500.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	23,623,450.00	2,829,685.00
210408	Бараа материал акалсны зардал	7,068,940.50	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	552,000.00	5,531,210.00
210604	Урсгал засвар	552,000.00	5,531,210.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,299,240.40	26,866,421.90
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,194,494.00	1,933,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	235,400.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	74,250.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	100,800.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	4,000,000.00
210807	Газрын төлбөр	37,350.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	20,656,946.40	20,933,421.90
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	83,088,093.54	86,950,859.71
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,698,000.00	8,190,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	880,000.00	750,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	77,510,093.54	78,010,859.71
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	10,331,979.84	2,538,448.85
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,065,000.00	1,500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,065,000.00	1,500,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	9,266,979.84	1,038,448.85
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,266,979.84	1,038,364.95
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	83.90
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(48,420,863.46)	(51,525,064.63)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	8,987,220.00	19,215,349.99
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	77,220.00	-
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	8,910,000.00	19,215,349.99
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(8,987,220.00)	(19,215,349.99)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(57,408,083.46)	(70,740,414.62)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	960,639,618.69	1,433,731,602.62
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	267,580,518.69	19,050,859.67
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	267,580,518.69	19,050,859.67
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	267,580,518.69	19,050,859.67
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	267,580,518.69	284,619,571.62

13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	693,059,100.00	1,149,112,031.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	688,061,100.00	1,084,216,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	688,061,100.00	1,084,216,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,998,000.00	64,896,031.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	300,000.00	56,706,031.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,698,000.00	8,190,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	960,241,418.69	1,432,392,102.62
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	960,241,418.69	1,432,392,102.62
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	682,727,120.16	1,144,833,882.15
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	528,539,309.84	945,151,904.00
210101	Үндсэн цалин	430,146,255.10	594,324,939.08
210102	Нэмэгдэл	80,972,537.74	259,234,822.42
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	11,684,200.00	71,003,742.50
210104	Урамшуулал	5,736,317.00	20,588,400.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	67,022,247.32	118,889,943.10
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,231,372.53	81,535,529.98
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,426,872.13	9,429,465.13
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,314,617.74	7,543,611.67
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,004,489.82	1,852,747.67
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,044,895.10	18,528,588.65
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	37,722,509.00	41,416,406.05
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,952,786.00	2,690,874.05
210302	Түлш, халаалт	32,586,297.00	36,771,338.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,183,426.00	1,954,194.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	20,645,060.00	17,916,489.00
210401	Бичиг хэрэг	10,731,600.00	12,171,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,750,000.00	1,500,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,051,650.00	2,505,084.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	280,500.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,831,310.00	1,739,705.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	21,577,700.00	6,586,140.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,190,500.00	738,980.00
210602	Тавилга	19,835,200.00	-
210604	Урсгал засвар	552,000.00	5,847,160.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,642,294.00	5,933,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,194,494.00	1,933,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	235,400.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	74,250.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	100,800.00	-

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	4,000,000.00
210807	Газрын төлбөр	37,350.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,578,000.00	8,940,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,698,000.00	8,190,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	880,000.00	750,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	277,514,298.53	287,558,220.47
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,065,000.00	1,500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,065,000.00	1,500,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	244,254,119.69	266,969,660.80
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,266,979.84	3,393,213.64
213305	Нэмэлтсанхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	83.90
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	234,987,139.85	263,576,363.26
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	32,195,178.84	19,088,559.67
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	32,195,178.84	19,088,559.67
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	398,200.00	1,339,500.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	-	1,739,700.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	1,739,700.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	1,739,700.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	1,739,700.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	2,000.00	400,200.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	400,200.00	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээн ий нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	177,763,991.97	-	(51,748,831.37)	126,015,160.60
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	177,763,991.97	-	(51,748,831.37)	126,015,160.60
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	12,450,000.00	-	366,421,460.49	378,871,460.49
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	190,213,991.97	-	776,953,193.96	967,167,185.93
D01	2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	190,213,991.97	-	776,953,193.96	967,167,185.93
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	190,213,991.97	-	776,953,193.96	967,167,185.93
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(70,740,414.62)	(70,740,414.62)
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	190,213,991.97	-	706,212,779.34	896,426,771.31

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангила	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	400,200.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,084,216,000.00	1,083,177,635.05
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,084,216,000.00	1,083,177,635.05
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,082,716,000.00	1,081,677,635.05
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	897,413,300.00	897,413,300.00
210101	Үндсэн цалин	680,583,700.00	594,324,939.08
210102	Нэмэгдэл	181,855,700.00	211,496,218.42
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	33,973,900.00	71,003,742.50
210104	Урамшуулал	1,000,000.00	20,588,400.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	112,922,600.00	112,922,600.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	77,050,100.00	77,477,687.25
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,968,100.00	8,952,078.49
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,174,500.00	7,161,702.37
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,793,600.00	1,757,320.34
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,936,300.00	17,573,811.55
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	41,418,100.00	41,416,406.05
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,027,800.00	2,690,874.05
210302	Түлш, халаалт	36,771,500.00	36,771,338.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,618,800.00	1,954,194.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,146,000.00	17,916,489.00
210401	Бичиг хэрэг	12,840,000.00	12,171,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,500,000.00	1,500,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,750,000.00	2,505,084.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,056,000.00	1,739,705.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,406,000.00	5,325,840.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,496,000.00	2,478,680.00
210604	Урсгал засвар	2,910,000.00	2,847,160.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,660,000.00	5,933,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,940,000.00	1,933,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,000,000.00	4,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	750,000.00	750,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	750,000.00	750,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,500,000.00	1,500,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,500,000.00	1,500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	1,500,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,084,216,000.00	1,083,177,635.05
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,084,216,000.00	1,083,177,635.05
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00

62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	45.00	45.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	39.00	39.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	5.00	5.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	45	45
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	40	40
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	5	5

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,998,000.00	64,896,031.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,998,000.00	64,896,031.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,998,000.00	64,895,947.10
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		47,738,604.00
210102	Нэмэгдэл		47,738,604.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		5,967,343.10
210201	Тэтгэврийн даатгал		4,057,842.73
210202	Тэтгэмжийн даатгал		477,386.64
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		381,909.30
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		95,427.33
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		954,777.10
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	300,000.00	
210401	Бичиг хэрэг	300,000.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		3,000,000.00
210604	Урсгал засвар		3,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,698,000.00	8,190,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,698,000.00	8,190,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		83.90
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		83.90
213305	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		83.90
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	4,998,000.00	64,896,031.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,998,000.00	64,896,031.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	300,000.00	56,706,031.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,698,000.00	8,190,000.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь иргэн, хуулийн этгээдийн хэрэгцээ шаардлагыг хангасан, олон улсын жишигт нийцсэн улсын бүртгэлийн тогтолцоог хөгжүүлэхийн тулд улсын бүртгэлийн нэгдсэн тогтолцоонд үндэслэн төрийн бодлогын нэгдмэл чанарыг хангах, үндэсний аюулгүй байдлыг бэхжүүлэх, улс орны эдийн засгийн өсөлтөд дэмжлэг үзүүлэх, төрийн ой санамжийг бүрдүүлэх, төрөөс иргэн, хуулийн этгээдэд үзүүлэх улсын бүртгэлийн үйлчилгээг хүртээмжтэй, шуурхай хүргэх, улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд иргэн, хуулийн этгээд, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл хөтлөх чиг үүрэг бүхий Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын харьяа байгууллага юм.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 5 зорилт, хэрэгжүүлэх 20 арга хэмжээтэй баталснаас нийт 85.69%-тай дүгнэгдсэн байна.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь захиргааны аж ахуйн нэгж, хуулийн этгээд, эд хөрөнгийн эрхийн бүртгэлийн тасаг, иргэний бүртгэлийн тасаг гэсэн бүтэц, зохион байгуулалттай ба тайлант онд Улсын бүртгэлийн хэлтсийн дарга 1, хяналтын улсын байцаагч 1, улсын ахлах бүртгэгч 2, улсын бүртгэгч 37, үйлчилгээний ажилтан 5, гэрээтээр 3 бүгд 48 орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа явуулсан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна. Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь төсвийн шууд захирагчийн хувьд дараах хуулийн хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Төрийн хяналт шалгалтын тухай хууль
- Монгол Улсын 2023 оны Төсвийн тухай хууль
- Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль
- Улсын бүртгэлийн ерөнхий хууль

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн даргын 2022 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн "Орон тооны бус дотоод хяналт шалгалтын хороог шинэчлэн байгуулах тухай" А/02 тушаал, 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй, Монгол Улсын Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолын дагуу үйл ажиллагаа явуулж байна.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн дотоод хяналт шалгалтын хороо нь тайлант онд дотоод хяналт шалгалт явуулахаар 4 арга хэмжээг улирал, хагас, бүтэн жилээр төлөвлөн байгууллагын хуулиар хүлээсэн үүргийн хэрэгжилт, хөдөлмөрийн дотоод журмын биелэлт, санхүү, бүртгэлийн болон өргөдөл гомдлын шийдвэрлэлтийн талаар хийж хэрэгжилтийг гарган ажилласан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.